

Postbus 55
8200 AB Lelystad

Telefoon
(0320)-265265

Fax
(0320)-265260

E-mail
provincie@Flevoland.nl

Website
www.flevoland.nl

Burgemeester en wethouders van de gemeente Urk
De heer
Singel 9
8321 GT URK

Verzenddatum
29 januari 2020

Bijlagen

Uw kenmerk

Ons kenmerk
2492575

Onderwerp

Wet natuurbescherming: ontheffing voor het verstoren van
meervleermuis en otter in verband met de herinrichting langs de
Urkervaart

Geachte heer

Op 6 augustus 2019 hebben wij uw aanvraag, voor een ontheffing van artikel 3.5 lid 4 van de Wet natuurbescherming ontvangen voor het opzettelijk verstoren van meervleermuis en otter, in verband met de aanpassing van de brug over de Urkervaart, herinrichting van de beplanting en aanleg van een wandelpad.

Het project of handeling vindt plaats op het grondgebied van de provincie Flevoland. Gedeputeerde Staten van Flevoland zijn daarom gelet op artikel 1.3 lid 1 en 4 van de Wet natuurbescherming het bevoegd gezag. Wij hebben uw aanvraag beoordeeld op basis van de in artikel 3.8 van de Wet natuurbescherming genoemde voorwaarden en criteria, op grond waarvan een ontheffing kan worden verleend. Bijgevoegd treft u ons besluit aan.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Flevoland,
de secretaris, de voorzitter,

drs. D.J. Tijl

L. Verbeek

Besluit van GEDEPUTEERDE STATEN VAN FLEVOLAND op een verzoek voor een ontheffing op grond van artikel 3.3 en 3.8 Wet natuurbescherming

Inhoudsopgave

- A. Besluit
 - B. Motivering besluit
 - B1. Wettelijk kader Wet natuurbescherming
 - B2. Aanvraag
 - B3. Inhoudelijke beoordeling
 - B4. Cumulatie
 - B5. Conclusie
 - C. Kennisgeving en afschriften
 - D. Bezwaar
 - E. Ondertekening
- Bijlage: : Informatieblad bezwaarprocedure Gedeputeerde Staten van Flevoland

A. Besluit

Gedeputeerde Staten van Flevoland hebben besloten op grond van artikel 3.8 van de Wet natuurbescherming, aan gemeente Urk, een ontheffing te verlenen:

- van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5 lid 4 van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het opzettelijk verstoren van de meervleermuis en de otter.

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. De ontheffing wordt slechts voor de hierboven genoemde soort en beschreven verboden handelingen verleend.
2. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
3. De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met provincie Flevoland (via wnb@flevoland.nl en handhaving@ofgv.nl) indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschrift 1 noodzakelijk zijn.
4. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
5. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing en de bijbehorende brief op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichhouders of opsporingsambtenaren.
6. Een week voordat wordt begonnen de uitvoering van de werkzaamheden moet hiervan melding worden gedaan bij de OFGV via handhaving@ofgv.nl.
7. Deze ontheffing kan worden ingetrokken, indien blijkt dat de ontheffinghouder zich niet houdt aan de voorschriften.
8. Indien blijkt dat de in de ontheffing gestelde termijn niet voldoende is om de werkzaamheden waarop de ontheffing betrekking heeft uit te voeren, dient u, minimaal drie maanden voor het verstrijken van deze termijn een nieuwe aanvraag in te dienen. Dit voorkomt onnodige vertraging van het project.
9. Deze ontheffing is geldig vanaf de datering van dit besluit tot en met 31 december 2021.

Specifieke voorschriften

1. Werkzaamheden vinden bij daglicht plaats.

2. Werkzaamheden langs de Urkervaart vinden plaats buiten het broedseizoen (maart tm augustus).
3. De brug wordt minimaal 1,5 meter boven het wateroppervlak uitgevoerd. De verlichtingsarmaturen tbv verkeer dienen met een gerichte lichtbundel op het wegdek te schijnen. De verlichtingsarmaturen dienen daarnaast haaks op de vliegroute van de meervleermuis te schijnen. Uitgangspunt bij de brug moet zijn dat er aantoonbaar minder dan 0,5 lux op het wateroppervlak komt (in plaats daarvan kan men ook voor amberkleurige verlichting kiezen). Aanlichten van een brugdeel lager dan de rijstrook vindt niet plaats. Aanlichten van brugdelen hoger dan de rijstrook is geen bezwaar. Er dient een mogelijkheid te zijn voor de otter om onder de brug te lopen, de voorziening dient minimaal 50 cm onder de onderkant van de brug en zo laag als mogelijk boven het wateroppervlak te worden aangebracht. De loopstrook dient minimaal 50 cm breed te zijn. Er dient dekking/geleiding in de vorm van een strook met struikgewas aan beide zijden van de brug te worden gerealiseerd.
4. Langs de Urkervaart blijft minimaal 20% van de begroeiing bestaan uit ruigte, struweel of dichte bosschages zodat er voldoende dekking voor de otter blijft. Deze dekking zal in minimaal 5 clusters langs de oever aanwezig zijn, zodat verspreid over het traject beschutting aanwezig is. Het wandelpad wordt niet verlicht. Honden dienen te worden aangelijnd.
5. Er wordt als mitigatie voor de otter een duiker aangelegd (met aan weerszijde een minimaal 50 cm brede otterplank), van de Urkervaart naar het water ten noordoosten van de Wilhelminalaan. In dit water wordt geschikt leefgebied voor de otter gerealiseerd door aanleg van een minimaal 70 m lange en 2 m brede rietkraag.
6. De werkzaamheden worden tezamen met de begeleidende ecooloog beslist, uitgevoerd en gecontroleerd op hun effectiviteit.

B. Motivering besluit

B1. Wettelijk kader Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming (hierna Wnb) is het nationale wettelijke kader voor de toetsing van activiteiten, plannen, projecten en handelingen met mogelijke gevolgen voor de belangrijkste natuurwaarden van de Natura 2000-gebieden en voor de soortenbescherming van in Nederland in het wild levende planten en dieren. De Wnb geeft algemene beschermingsmaatregelen ten aanzien van de zorgplicht (artikel 1.11 lid 1 en 2) en de actieve soortenbescherming (artikel 1.12).

Artikel 1.3 lid 1 luidt: ingeval Gedeputeerde Staten ingevolge het bepaalde bij of krachtens deze wet bevoegd zijn tot het nemen van een besluit met betrekking tot projecten of handelingen, zijn, tenzij anders bepaald, bevoegd Gedeputeerde Staten van de provincie waar het project of de handeling wordt gerealiseerd, onderscheidenlijk verricht. Gedeputeerde Staten van Flevoland zijn gezien artikel 1.3 lid 1 het bevoegd gezag voor de onderhavige handeling.

In hoofdstuk 3 van de Wnb (betreft soortenbescherming) zijn drie beschermingsregimes opgenomen:

- de Vogelrichtlijn (artikel 3.1 tot en met 3.4);
- de Habitatrictlijn (artikel 3.5 tot en met 3.9); en
- de Andere soorten (artikel 3.10 tot en met 3.11).

De soorten (meervleermuis en otter) waarvoor ontheffing is aangevraagd van de in de Wnb genoemde verboden, vallen onder het beschermingsregime van de Habitatrictlijn. Hiervoor gelden de navolgende verboden:

- artikel 3.5, lid 1: Het opzettelijk doden of vangen;
- artikel 3.5, lid 2: Het opzettelijk verstoren;
- artikel 3.5, lid 3: Het opzettelijk vernielen of rapen van eieren;
- artikel 3.5, lid 4: het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen;
- artikel 3.5, lid 5: het opzettelijk plukken, verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van beschermde plantensoorten.

Gedeputeerde Staten kunnen op basis van artikel 3.8 Wnb ontheffing verlenen, indien is voldaan aan de volgende voorwaarden:

- er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
- zij is nodig:
 - o in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
 - o ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
 - o in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid, of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
 - o voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten; of,
 - o om onder strikt gecontroleerde omstandigheden op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben.
- er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van Instandhouding te laten voortbestaan.

Bevoegdheid en overeenstemming met andere provincies

Artikel 1.3 lid 4 luidt: ingeval een project of handeling mede wordt gerealiseerd, onderscheidenlijk verricht in een andere provincie, wordt een besluit als bedoeld in het eerste lid genomen door Gedeputeerde Staten van de provincie waar het project of de handeling in hoofdzaak wordt gerealiseerd, onderscheidenlijk verricht, in overeenstemming met gedeputeerde staten van die andere provincie. Gedeputeerde Staten van Flevoland zijn gezien artikel 1.3 lid 1 en 4 van de Wnb het bevoegd gezag voor onderhavig project. De gevraagde activiteit vindt uitsluitend plaats op grondgebied van de provincie Flevoland; overeenstemming met andere provincies is niet noodzakelijk.

B2. Beleid Provincie Flevoland Omgevingsverordening Flevoland

In de Omgevingsverordening zijn door Provinciale Staten regels gesteld ter invulling van de taken die de provincie Flevoland heeft voortvloeiende uit de Wet natuurbescherming.

Beleidsregels uitvoering Wet natuurbescherming Flevoland 2016

De beleidsuitgangspunten voor het verlenen van ontheffingen van de Wet natuurbescherming zijn opgenomen in de Beleidsregels Wet natuurbescherming.

B3. Aanvraag

Op 6 augustus hebben wij een aanvraag ontvangen van gemeente Urk voor een ontheffing van artikel 3.5 (lid 4) van de Wet natuurbescherming voor het verstoren van de meervleermuis en otter, in verband met de aanpassing van de brug over de Urkervaart, herinrichting van de beplanting en aanleg van een wandelpad. Bij de aanvraag behoren de volgende bijlagen:

- Aanvraagformulier Wet natuurbescherming;
- Activiteitenplan;
- Berekening Aeries;
- Onderzoeksrapportage Landschapsbeheer Flevoland;

B4. Inhoudelijke beoordeling

De beoordeling van de aanvraag en de bijbehorende belangenafweging vindt plaats in 3 stappen:

1. alternatieven afweging;
2. wettelijk belang;
3. toets aan de instandhoudingsdoelstellingen.

Ad. 1: Alternatieven afweging

Er zijn geen redelijke alternatieven met minder ecologische impact voor de voorgenomen activiteit. Het aanpassen van de brug is locatie gebonden en kan niet op een andere plek worden uitgevoerd. Alternatieve inrichtingsplannen zijn geen optie. De ontwikkeling van nieuwe woonwijken op Urk is slechts beperkt mogelijk, door de inklemming van het IJsselmeer aan de westzijde en vanwege de inpoldering (agrarisch gebied) aan de oostzijde. Het grondoppervlak van de gemeente Urk is hierdoor beperkt. Bouwen in bijvoorbeeld het natuurterrein Toppad is vanwege de hoge natuurwaarden niet mogelijk zodat het omzetten van landbouwkavels aan de oostzijde de meest reële is. De voorgenomen ligging van de brug is planologisch gezien de meest ideale ligging voor een optimale ontsluiting van de zeeheldenwijk met het bestaande Urk. Daarnaast zou het meer naar links- of rechts situeren van de brug t.b.v. de beschermde soorten geen verschil maken. Voor de periode waarin de werkzaamheden uitgevoerd worden zijn geen betere alternatieven. De werkzaamheden worden nu uitgevoerd buiten de periode waarin de soorten het meest kwetsbaar zijn. Er is afdoende onderbouwd dat er geen betere alternatieven zijn.

Ad. 2: Wettelijk belang

U heeft ontheffing van de verbodsbepaling aangevraagd op grond van de belangen 'volksgezondheid of openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang'. Voor de aanleg van de Noordoostpolder was Urk een eiland. De Urkers vormen daardoor tot op heden een hechte samenleving. De gemeente Urk is een gemeente waarvan het aantal inwoners sterk groeit. Urk groeit hoofdzakelijk door eigen bevolkingsaanwas. In dat kader is het van belang de continuïteit in de woningproductie en de ontwikkeling van werkgelegenheid te garanderen; het is gewenst, dat de gemeente in planologische zin over voldoende areaal beschikt om op verantwoorde wijze het ontwikkelingsproces te kunnen aansturen. Het realiseren van de nieuwe woningbouw-, werk- en voorzieningenlocatie 'Zeeheldenwijk' biedt mogelijkheden om de bewoners van Urk op het voormalige eiland en aansluitend daaraan een plaats te geven. Naast het bieden van voldoende ruimte voor wonen en werken moet tevens rekening worden gehouden met de woonwensen van verschillende bevolkingsgroepen en de specifieke voorzieningen die daarbij horen. Hiermee is naar onze mening het wettelijk belang 'volksgezondheid of openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang', voldoende onderbouwd.

Ad. 3: Toets aan de instandhoudingsdoelstellingen

Otter

De staat van instandhouding van de otter in Nederland negatief. Het aantal dieren in Nederland in de winterperiode 2017/18 wordt geschat op 275. Deze kleine populatie ondervindt grote risico's in het verkeer: ongeveer 25% van alle dieren wordt jaarlijks overreden. Daarnaast wordt inteelt van de dieren een grote bedreiging. Al met al is de staat van instandhouding niet positief.

De populatieontwikkeling in Flevoland is gunstig: het aantal dieren neemt toe. In de winter 2017/18 werd de populatie door Alterra geschat op 22 dieren. Het jaar ervoor was dit nog 10 dieren. Maar ook hier geldt dat de populatie klein is en bedreigt wordt door verkeer en inteelt. De staat van instandhouding in Flevoland is daarmee ook negatief. De staat van instandhouding wordt niet (negatief) beïnvloed door de werkzaamheden indien de mitigerende maatregelen getroffen worden. Dit geldt voor zowel de tijdelijke werkzaamheden als voor het uiteindelijke resultaat. De brug vormt dan geen belemmering en is veilig passeerbaar.

Meervleermuis

De staat van instandhouding voor de meervleermuis in de zomer is negatief in Nederland. De populatiegrootte neemt af en ook verblijfplaatsen staan onder druk door de uitvoer van isolatiewerkzaamheden. Gecombineerd met een toename van verlichting bij waterwegen is de staat van instandhouding negatief. De populatie in Flevoland groeit en er komen ook langzaam belangrijkere verblijfplaatsen in de polders. De landelijke negatieve ontwikkelingen spelen echter ook in Flevoland zodat ook hier de staat van instandhouding zorgelijk is. De staat van instandhouding wordt echter niet (negatief) beïnvloed door de werkzaamheden indien de voorgestelde mitigerende maatregelen ook genomen worden. Dit geldt voor zowel de tijdelijke werkzaamheden als voor het uiteindelijke resultaat. De bestaande vliegroute wordt dan behouden voor de meervleermuis.

Mitigatie

Bij de uitvoering van de (sloop)werkzaamheden vinden de volgende mitigerende maatregelen plaats:

- Werkzaamheden vinden bij daglicht plaats.
- Werkzaamheden langs de Urkervaart vinden plaats buiten het broedseizoen (maart tm augustus).
- De brug wordt minimaal 1,5 meter boven het wateroppervlak uitgevoerd. De verlichtingsarmaturen tbv verkeer dienen met een gerichte lichtbundel op het wegdek te schijnen. De verlichtingsarmaturen schijnen daarnaast haaks op de vliegroute van de meervleermuis. Uitgangspunt bij de brug is dat er aantoonbaar minder dan 0,5 lux op het wateroppervlak komt (in plaats daarvan kan men ook voor amberkleurige verlichting kiezen). Aanlichten van een brugdeel lager dan de rijstrook vindt niet plaats. Aanlichten van brugdelen hoger dan de rijstrook is geen bezwaar. Er komt een mogelijkheid voor de otter om onder de brug te lopen, de voorziening wordt minimaal 50 cm onder de onderkant van de brug en zo laag als mogelijk boven het wateroppervlak aangebracht. De loopstrook is minimaal 50 cm breed. Er komt dekking/geleiding in de vorm van een strook met struikgewas aan beide zijden van de brug.
- Langs de Urkervaart blijft minimaal 20% van de begroeiing bestaan uit ruigte, struweel of dichte bosschages zodat er voldoende dekking voor de otter blijft. Deze dekking zal in minimaal 5 clusters langs de oever aanwezig zijn, zodat verspreid over het traject beschutting aanwezig is. Het wandelpad wordt niet verlicht. Honden dienen te worden aangelijnd.
- Er wordt als mitigatie voor de otter een duiker aangelegd (met aan weerszijde een minimaal 50 cm brede otterplank), van de Urkervaart naar het water ten noordoosten van de Wilhelminalaan. In dit water wordt geschikt leefgebied voor de otter gerealiseerd door aanleg van een minimaal 70 m lange rietkraag met een breedte van minimaal 2 meter.

B5. Conclusie

De aangevraagde situatie past binnen de wettelijke regels. Gezien de activiteit en de maatregelen die worden getroffen zijn er geen effecten op de staat van instandhouding van de meervleermuis en de otter. De aanvraag past eveneens binnen de door de provincie Flevoland vastgestelde beleidsregels. Wij zijn van mening dat de gevraagde ontheffing voor de beoogde situatie kan worden verleend. De ontheffing wordt verleend tot en met 31 december 2021.

C. Kennisgeving en afschriften

Van dit besluit zal conform artikel 3.42 tweede lid van de Algemene wet Bestuursrecht door ons kennis worden gegeven door middel van publicatie in Urk en op de website van de Provincie Flevoland. Afschriften van dit besluit worden verzonden aan: OFGV, info@ofgv.nl

D. Bezwaar

Tegen dit besluit kunt u binnen zes weken na datum van verzending van deze brief schriftelijk bij ons bezwaar maken. Uw bezwaarschrift dient ondertekend te zijn en voorzien van uw naam en adres, de datum, een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht en de gronden van het bezwaar. Nadere informatie over de bezwaarprocedure treft u aan in het hierna volgende informatieblad.

E. Ondertekening

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Flevoland,
de secretaris, de voorzitter,

drs. D.J. Tijl

L. Verbeek

Bijlage: Informatieblad bezwaarprocedure Gedeputeerde Staten van Flevoland

Bezwaar

Tegen onze besluiten kunt u op grond van artikel 7:1 van de Algemene wet bestuursrecht binnen zes weken na datum van verzending ervan bij ons schriftelijk bezwaar maken. Uw bezwaarschrift dient ondertekend en voorzien te zijn van uw naam en adres, de datum, een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht en de gronden van het bezwaar. U dient het bezwaar in op onze website <https://www.flevoland.nl/loket/producten/bezwaar-tegen-beslissing-provincie-6365>.

Verzoek om voorlopige voorziening

Wanneer u van mening bent dat, in afwachting van de behandeling van uw bezwaarschrift, een voorlopige voorziening moet worden getroffen, kunt u een verzoek daartoe indienen bij de voorzieningenrechter. Het adres is Rechtbank Midden-Nederland, Afdeling Bestuursrecht, voorlopige voorzieningen, Postbus 16005, 3500 DA Utrecht. Uw verzoek om voorlopige voorziening wordt pas in behandeling genomen wanneer u griffierecht heeft betaald. De rechtbank laat u weten hoe hoog het griffierecht is en op welke wijze u dit kunt overmaken.

Overslaan van de bezwaarschriftenprocedure

Op grond van artikel 7:1a van de Algemene wet bestuursrecht kunt u in uw bezwaarschrift aangeven dat u de bezwaarschriftenprocedure wilt overslaan en rechtstreeks in beroep wilt gaan bij de bestuursrechter. In artikel 7:1 a tweede lid van de Algemene wet bestuursrecht is bepaald dat wij een dergelijk verzoek in ieder geval moeten afwijzen wanneer: A) het bezwaarschrift is gericht tegen het niet op tijd nemen van een besluit. B) tegen het besluit door een andere belanghebbende ook een ander bezwaarschrift is ingediend waarin zo'n verzoek niet is gedaan en dit bezwaarschrift ontvankelijk is. Wij stemmen alleen in met het verzoek om de bezwaarschriftenprocedure over te slaan, wanneer de zaak daarvoor geschikt is. Wanneer dit het geval is, zenden wij het bezwaarschrift door aan de bevoegde rechter.

Proceskostenvergoeding

Tot slot wijzen wij u er nog op dat u op grond van artikel 7:15, tweede lid van de Algemene wet bestuursrecht bij ons - voordat wij een besluit hebben genomen op uw bezwaarschrift - een verzoek kunt indienen om de kosten die u redelijkerwijs in verband met de behandeling van uw bezwaarschrift moet maken, te vergoeden. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om kosten van rechtsbijstand, kosten van een getuige/deskundige; reis- en verblijfkosten, kosten van uittreksels uit openbare registers, telefoongesprekken. Bij het indienen van zo'n verzoek moet u het bedrag van de vergoeding aangeven en stukken overleggen waaruit blijkt dat u deze kosten daadwerkelijk heeft gemaakt. Bij het besluit dat wij op het bezwaarschrift nemen, wordt tegelijkertijd een besluit genomen op een ingediend verzoek om vergoeding van de kosten.